

AVİM
AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

NORVEÇ'TEKİ TERÖR SALDIRILARINDA BALKANLAR GÖLGESİ Dr.Erhan TÜRBEDAR

Blog No: 29
07.08.2011

Dr. Erhan Türbedar TEPAV, 5 Ağustos 2011 Çifte terör saldırısıyla Norveçi kana bulayan Anders Behring Breivik, internet üzerinden yayımladığı [ ] manifestosunda A Balkanlara yönelik dikkat çekici görüşlere yer verdi. Breivik manifestoda, NATOun 1999 yılında Sırbistanı bombalaması yüzünden harekete geçtiğini belirterek, söz konusu bombardımanla Sırpların [ ] kendi topraklarında durdurma hakkının A elinden alındığını yazdı. Diğer taraftan, Bosna savaşında işlediği savaş suçları nedeniyle yargılanmakta olan Radovan Karaciç Breivike göre, İslama karşı savaşmış onurlu bir Hristiyan kahramandır. Bu yöndeki sözler, Breiviki terörizm gibi sapkın davranışlara iten nedenler arasında, hakkında çok az şey bildiği Balkanlardaki olayların da bulunduğu işaret ediyor. 1990lı yıllarda Balkanlarda yaşanan savaşlar üzerine farklı tarafların farklı gerçekleri vardır. Balkanlardaki savaşlar üzerine gerçekler henüz ortaya çıkarılmadan, bölge ülkelerinin yöneticileri kendi çıkarlarının gerektirdiği gerçekleri üretmiş ve bunu halklarına kesin gerçek olarak kabul ettirmiştir. Bu nedenle, Tito Yugoslavyasının neden dağıldığı hususunda bile Balkanlarda görüş birliği yoktur. Kaldı ki 1990lı yıllarda yaşananların tam adının koyulması doğrultusunda günümüzde bile Balkan tarihçileri arasında bir savaş sürüyor. Söz konusu tarihçiler içinden bazıları ise, Norveçli terörist Breivikin de beslendiği Avrupadaki aşırı sağın kaygılarından istifade etmeyi çok iyi biliyor. Batılılar 1990larda Balkanlarda yaşanan savaşları anlamaya çalışırken, bölgede yaşayan Müslümanlar karşılına çıkan en büyük bulmacalardan biriydi. Resmi rakamlara göre Balkanlarda 8 milyondan fazla Müslüman yaşıyor olmasına rağmen, Avrupalılar genel olarak Tito Yugoslavyasının dağılmasına kadar, bu Müslüman toplulukların varlığının pek farkında değildi. 1990lı yılların başlarında ise Batılılar önce Balkan ülkelerindeki İslamın doğasını sorgulamaya başladı, bu çerçevede köktendinciliğin bölgedeki Müslümanların arasında var olup olmadığını anlamaya çalıştı. O dönemde özellikle aşırı sağcı Avrupalılarda, bazı İslam ülkelerindeki köktendincilerin [ ] sızmak üzere A Balkanlardaki Müslümanları kullanabileceği endişesi vardı. Oysa

bu yöndeki endişeler tamamen yersizdi. Çünkü komünizm döneminde din Balkanlarda önemli ölçüde yasaklanmıştı. Bölgedeki Müslüman nüfus içinde en büyük grubu oluşturan Arnavutlar 1990ların başlarında Müslüman olduklarının bilincinde olmakla birlikte, İslamiyet hakkında çok az bilgi sahibiydi. Arnavutlardan sonra, Balkanlardaki Müslümanlar içinde en büyük grubu oluşturan Boşnaklar da, İslamın bazı şartlarını, yalnızca bir kültür ve gelenek anlayışı çerçevesinde yaşıyordu. Buna rağmen, Balkanlardaki Müslümanlar sürekli karalandı. Örneğin, Breivikin tanışmayı çok arzuladığı Bosnalı Sırp'ların eski lideri Radovan Karaciç bir seferinde, Sırp'ların 600 yıl önce Avrupayı İslamdan koruduklarını, Bosna savaşında da Avrupayı İslami radikalizminden korumakta olduklarını söylemişti. Karaciç'in bu tür söylemleriyle, Boşnakların katledilişini meşrulaştırmaya çalıştığı apaçıktı. Ne var ki Breivik gibi aşırı sağcılar, Sırp'ların bütün Batının iyiliği için Bosna ve Kosovada savaştığına inanmakla gecikmedi. Balkanlardaki Müslümanlar sadece savaş dönemlerinde kötülenmekle kalmadı. ABDde 11 Eylül 2001de gerçekleşen terör saldırısının ardından, El-Kaidenin Balkanlardaki bağlantıları ile ilgili yazılara sık sık yer verilmeye başlanmıştı. İşin kötüsü, Arnavut ve Boşnakların yoğunlukta yaşadıkları ülke ve bölgeleri, İslam adına yapılan terörizmin yuvaları olarak göstermeye çalışan bazı yazılara günümüzde de Balkan ülkelerinin medyasında rastlamak mümkündür. Usame Bin Ladinin öldürülmesinden bile istifade edip, bazı Balkan ülkelerinin medyası Boşnakları ve Bosna-Herseki El Kaide ve uluslararası terörizm ile bağlantılı göstererek haber yaptı. Boşnak ve Arnavutları bu şekilde kötüleyenler, bölgede var olan bazı siyasi sorunların karşısında uluslararası toplumun desteğini daha kolay sağlayabileceklerine inanıyor olabilirler. Oysa gerçek o ki, söz konusu kötülemeler daha çok Breivik gibi şahısların ideolojilerine ve eylemlerine malzeme olabiliyor. Norveçteki terör olayları Breivikin bağımsız eylemleri sonucunda işlenmemiş olabilir. Ancak, işlenen bu suçların altında bir ideoloji ve bu ideolojiyi besleyen bireyler ve kurumlar bulunuyor. Bu yüzden, Breivikin uğruna savaştığı bu ideolojinin geliştirilmesinde katkısı olan herkes Norveçteki terör olaylarında sorumluluk payını düşünmeli, bazı konulardaki tutumunu gözden geçirmelidir.

About the author:

Bilinmeyen Yazar

To cite this article: -. 2026. "NORVEÇ [ ] TERÖR SALDIRILARINDA BALKANLAR GÖLGESİ Dr.Erhan TÜRBEDAR." Center For Eurasian Studies (AVİM), Blog No.2011 / 29. August 07. Accessed April 03, 2026. <https://avim.org.tr/Blog/NORVEC-TEKI-TEROR-SALDIRILARINDA-BALKANLAR-GOLGESI-Dr-Erhan-TURBEDAR>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

@avimorgtr

<https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır